פח ג מיי שם הלי ה: פוד ג מיי עם הלכה ו בח מיי עם הלכה ו צ ה מיי עם הלכה ז: בא ו מיי שם הלי ח:

רבינו חננאל

במזומנים לה מעשה ברבז שבעה לעלייה עלה ומצא שמונה. אמר מי שעלה שלא ברשות ירד אמר שמואל הקטן אני עליתי שלא ררשוח ולא לטרר בורכתי פי׳ המשכימין המ ונכנסיי המקדימין המשכימין המקרימין ונכנסין בעלייה מן המזומנין והעולה אח״כ . הוא העולה שלא ררשוח . לעלות אלא ז' והנכנס אחר שנכנסו הז' שמיני. ולא שמואל הקטן היה אלא אחר היה וידוע היה אלא אור ווא האור לא רצה לבזותו ופי׳ בירושלמי שלא עיברוה באותו היום אלא הפליגו אותו היום בדברי תורה אות היום בובו החור. ועיברוה ביום אחר. ושמואל הקטן עשה כך שלא להתבייש העולה שלא ברשות. שלמד שמואל הקטן משכניה בן . יחיאל ושכניה למדה חייא שעמד ויצא ממושבו של ר' כאשר שמע לו ולאו כי ר׳ חייא הוא שאכל שום אלא שלא שאכל שום אלא שלא להתבייש מי שאכלו. ור׳ חייא למד מר׳ מאיר ור׳ מאיר למד מזה המעשה ל שמואל הקטן ושמואל משכניה מיהושע. כלומר לא ביקש הקב״ה לפרסם החוטא אלא ע״י גורלות: **פי'** משמתו נביאים האחרונים זכריה ... נסתלקה רוה"ק מישראל. ועדיין היו משתמשים בב״ק ניתנה עליהן ב״ק מן השמים יש בן אדם אחד שראוי שתשרה שכינה עליו אלא שאין דורו ראוי לכך נתנו חכמים עיניהן בהלל הזקן וכשמת אמרו עליו הי עניו הי חסיד מתלמידיו של עזרא. וכן בענין הזה ונתנו חכמים . עיניהם בשמואל הקטן. הי חסיד תלמידו של הלל ואף על רבי יהודה בן בבא ביקשו לומר כן אלא שנטרפה שעה כו'. אף הוא שמואל הקטן אמר בשעת מיתתו בענין בשעת מיתתו בענין נבואות. שמעון וישמעאל . לחרבא וחברוהי לקטלא בר: ת"ר אין מעברין את השנה אלא אם ירצה ומעשה כו'. ת"ר אין מעברין את . השנה אלא אם כן היתה צריכה לכך [מפני הדרכין ומפני הגשרין ומפני תנורי לא הגיעו אבל לא מפני השלג ולא מפני הצינה ולא מפני גליות שלא נעקרו ממקומן]. וסוגיא כי הא דת"ר משום רשב"ג מהודעין אנחנא לכון דגוזליא רכיכין ואמריא דעדקין ווימנא דאביבא לא מטא שפרת מלחא

במוומנין לה. שהומינן הנשיא מבערב: השכימו לי. מחר ז' לעלייה בת קול. יש אומרים שלא היו שומעין קול היולא מן השמים אלא פו א ב מיי פייד מהל מתוך אותו קול יולא קול אחר כמו פעמים שאדם מכה בכח ושומע קול אחר היוצא ממנו למרחוק ואותו קול היו שומעין °לכך

קורין אותו בת קול: מפני הדרבים והגשרים. והאי דלא חשיב

ג' סימנין דלקמן משום דעל שנים מהן מעברין אבל הני אפילו אחד מהני מעברין ובברייתא דבסמוך גבי גדיים וטלאים וגחלות שלא פרחו נמי לא חשיב להו משום דאהנך דבסמוך אפי׳ אשנים מהם אין מעברין עליו אלא שעושין אותו סעד עם אחד מג׳ סימנים: וֹבוֹפני גליות ישראל שנעקרו ממקומן. משום דהנך דיתבי בא"י אין לריך לעבר דאפי׳ האחרון

יכול להגיע מר״ח ניסן עד פסח

כדתניא פ"ק דתענית (דף י.) גבי

שאלת גשמים ט"ו יום אחר החג כדי

שיגיע האחרוו שבישראל לנהר פרת:

רשב"ג אומר חדש. הכא משמע דחדש סתם הוא חדש חסר וכן בפרק המדיר (כתובות דף עא.) גבי חדש מלא וחדש חסר איכא בינייהו וקשה דבסוף החולן (יבמות דף מח: ושם) אמרינן ירח שלשים ימים שלשים וכן בפרק קמא דנזיר (ה. ושם) פריך ואימא שלשים כדכתיב עד חדש ימים וי"ל °דלשון תורה לחוד ולשון חכמים לחוד א"נ הכא ובהמדיר דקאמר ת"ק שלשים מוכחא מילתא דאידך תנא חדש חסר: (וע"ע תוס' כתובות על. ד"ה רבי) ממעטני

המיוחדת לישב בה בית דין: ולא לעבר שנה עליחי. להלטרף עמכם עכשיו: אלא ללמוד. תורה מכם היאך תעשו: מחמת כיסופא הוא דעבד. שלא יכירו מי היה העולה שלא ברשות וילבינו פניו: שליערת לאבא. שאכלת השום ונדף הריח:

חם ושלום. שחוכל השום בבוחי לבית

במזומנין לה מעשה ברבן גמליאל שאמר השכימו לי שבעה לעלייה השכים ומצא שמונה אמר מי הוא שעלה שלא ברשות ירד שמר שמואל הקמן ואמר אני הוא שעליתי שלא ברשות ולא לעבר השנה עליתי אלא ללמוד הלכה למעשה הוצרכתי אמר לו שב בני שב ראויות כל השנים כולן להתעבר על ידך אלא אמרו הכמים אין מעברין את השנה אלא במזומנין לה ולא שמואל הקמן הוה אלא איניש אחרינא ומחמת כיסופא הוא דעבד כי הא דיתיב רבי וקא דריש והריח ריח שום אמר מי שאכל שום יצא עמד רבי חייא ויצא עמדו כולן ויצאו בשחר מצאו רבי שמעון בר' לרבי חייא אמר ליה אתה הוא שציערת לאבא אמר לו לא תהא כזאת בישראל ורבי חייא מהיכא גמיר לה מרבי מאיר דתניא מעשה באשה אחת שבאתה לבית מדרשו של ר"מ אמרה לו רבי אחד מכם קדשני בביאה עמד רבי מאיר וכתב לה גם כריתות ונתן לה עמדו כתבו כולם ונתנו לה ור"מ מהיכא גמיר לה משמואל הקטן ושמואל הקטן מהיכא גמיר לה משכניה בן יחיאל דכתיב ויען שכניה בן יחיאל מבני עילם ויאמר לעזרא אנחנו מעלנו באלהינו ונושב נשים נכריות מעמי הארץ ועתה יש

מדרשו אלא כדי שלא להלבין פניו של אוכל השום יצאתי כדי שיצאו כולם ולא יבינו מי הוא: משמואל הקטן. כדאמרן: אנחנו מעלנו. והוא לא נשא נכרית והכנים עלמו בכלל שלח להלבין פניהם: מיהושע. ממעשה דיהושע שלא רצה הקדוש ברוך הוא לגלות לו מי הוא החוטא והכנים את כולן בכלל שנאמר חטא ישראל במעשה דעכן: דילטור. רכיל: מאנתם. כולן בכלל והרי כולן לא ילאו ללקוט אלא מקלת דכתיב (שמות טו) ילאו מן העם ללקוט וגו': משמחו נביחים כו'. משום שמוחל הקטן נקט לה הכא: אף הוא. הוכיח סופו ששרתה עליו שכינה שנתנבא בשעת מיתתו: שמעוז וישמעחל לחרבא. רשב"ג הנשיא ורבי ישמעאל בן אלישע כ"ג יהרגו בחרב: וחביריו. כגון ר"ע ורבי חנניא בן תרדיון: לקטלא. לשאר מיתות ר"ע במסרקות של ברזל בפרק הרואה (ברכות דף סא:) ר' חנניא בשריפה במסכת ע"ו (דף ית.): לומר כן. אותו הספד: אלא שאין מספידין על הרוגי מלכום. מפני יראת המלך מיהרו לקוברן: ליטול רשות. לדבר על עסקי ליבור: מפני הדרכים. שנתקלקלו בימות החורף ומפני הגשמים י ועדיין לא נתהנו ולא יוכלו עולי רגל לבא: **תנורי פסחים.** שלולין בהם פסחיהם ונמוקו בגשמי החורף ולריכין חמה להתייבש: ומפני גליום ישראל. בני הגולה הרחוקים ונשמע לבית דין שנעקרו ממקומן לעלות לרגל לעשות פסחיהם ועדיין לא הגיעו שאם לא יעברוה טלא ירגילו לבא בפסח: לא מפני השלג. שלא יחדלו בכך מלבוא: גדיים וטלאין. שהן דקין אין מעברין עליהן כדי שיגדלו ויעשו מהם פסחים שהרי יכול להקריב קטנים: גוזלות. שלריכין לקיני יולדות שבכל א"י וכן זבין וזבות שכולן משהין קיניהן עד עלותן לרגל אעפ"כ אין מעברין על כך שיכולין להביא בני יונה שכשרים כשהם קטנים: אבל עושין אותן סעד. סייג וסמך לדבריהם לעבר את השנה אם לריכה לעבר מפני א׳ מן הדברים שמעברין עליהן כגון על האביב ועל פירות האילן ואמרי' לקמן על שתים מהן מעברין ועל א' מהן אין

מעברין הללו גדיים וטלאים וגוזלות

נעשו סעד ומלטרפין לחחד מהן

ומעברין: וזימנה דהביבה לה מטה.

הוא אחד מן הסימנים שמעברין

עליהם כדלקמן: חדש. כ"ט ימים:

תקיפי

מקוה לישראל על זאת ושכניה בן יחיאל מהיכא גמר לה מיהושע דכתיב יואמר ה' אל יהושע קום לך למה זה אתה נופל על פניך חמא ישראל אמר לפניו רבש"ע מי חמא אמר לו וכי דילמור אני לך המל גורלות ואיבעית אימא ממשה דכתיב נעד אנה מאנתם ת"ר משמתו נביאים האחרונים חגי זכריה ומלאכי נסתלקה רוח הקודש מישראל ואף על פי כן היו משתמשין בבת קול פעם אחת היו מסובין בעליית בית גוריה ביריחו ונתנה עליהם בת קול מן השמים יש כאן אחד ישראוי שתשרה עליו שכינה (כמשה רבינו) אלא שאין דורו זכאי לכך נתנו חכמים את עיניהם בהלל הזקןוכשמת אמרו עליו הי חסיד הי עניו תלמידו של עזרא שוב פעם אחת היו מסובין בעליה ביבנה ונתנה עליהם בת קול מן השמים יש כאן אחד שראוי שתשרה עליו שכינה אלא שאין דורו זכאי לכך נתנו חכמים את עיניהם בשמואל הקטו וכשמת אמרו עליו הי חסיד הי עניו תלמידו של הלל אף הוא אמר בשעת מיתתו שמעון וישמעאל לחרבא וחברוהי לקטלא ושאר עמא לביזא ועקן סגיאן עתידן למיתי על עלמא ועל יהודה בן בבא בקשו לומר כן אלא שנמרפה שעה שאין מספידין על הרוגי מלכות ת"ר און מעברין את השנה אלא אם כן ירצה נשיא יומעשה ברבן גמליאל שהלך לימול רשות אצל שלמון אחד שבסוריא ושהה לבא ועיברו את השנה על מנת שירצה רבן גמליאל וכשבא ר"ג ואמר רוצה אני ינמצאת שנה מעוברת תנו רבנן "יאין מעברין את השנה אלא אם כן היתה צריכה מפני הדרכים ומפני הגשרים ומפני תנורי פסחים ומפני גליות ישראל שנעקרו ממקומן ועדיין לא הגיעו יאבל לא מפני השלג ולא מפני הצינה ולא מפני גליות ישראל שלא עקרו ממקומן ת"ר ™אין מעברין את השנה לא מפני הגדיים ולא מפני המלאים ולא מפני הגוזלות שלא פירחו אבל עושין אותן מעד לשנה כיצד רבי ינאי אומר משום רבן שמעון בן גמליאל מהודעין אנחנא לכון דגוזליא רכיכין ואימריא יודערקין ווימנא דאביבא לא מטא ושפרת מילתא באנפאי ואוסיפית על שתא דא תלתין יומין מיתיבי כמה יעיבור השנה שלשים יום רבן שמעון בן גמליאל אומר חדש אמר רב פפא ירצו חדש רצו שלשים יום תא חזי מאי איכא בין

ל) [ברכות כח:], ב) [לקתן מג:], ג) יומא ט: סוטה מה: [תוספתא שם פי"ג], ד) וברכות נו.ו. ה) מ״ל אינו. רש"ל [דע אע"ג שהרש"ל מוחק זה מטעם הנודע מ"מ הרמב"ם בסוף לפנינו וע"ש פירושו וכן בילקוט פרשת בשלח רמז רק"א העתיק כמשה ועי סוכה כת. ובב"ב חלד. טוכה כמו. ובפ ב קכי. ובחדושי אגדות דהכא וכן בב"ב מפרש' מלחא בטעמא וגרסתם כמשה רבינו ודע לבינון. ו) טליום פ"ז מ"ז ע"ש, ז) [תוספתה פ"ב ע"ש], ה) [תוספתה שס], ט) [ל"ל דעדקין כו' תרגוס של דק דעדק בפר' בשלח ט"ז י"ד וכ"ל בתוספת' לייה יט: ערכין (י) ר"ה יט: ערכין (ט:, לי) [כני ל"ל הגשרים ועי רש"ל], לי לא יגיעו לבא כל"ל רש"ל.

תורה אור השלם 1. ויען שכניה בן יחיאל מְבְּנֵי עֵילְם וַיֹּאמֶר לְעֶזְרָא אָנַחְנוּ מְעַלְנוּ בַאלהֵינוּ אָנַחְנוּ מְעַלְנוּ בַאלהִינוּ וַנשַב נַשִּים נַכַריות מעמי ָּהֶאֶרֶץ וְעַתָּה יֵשׁ מִקְּוֶה לְיִשְׂרָאֵל עַל זֹאת:

.... 2. ויאמר יִי אֵל יִהוֹשֻׁעַ. וַיִּאמֶר יְיָּ אֶל יְהוּשֻׁעַ קָם לְךְּ לְמָּה יָה אַתְּה נַפְּל על פָנֵיך: חְטָא יִשְׂרָאַל וְגַם עָבְרוּ אֶת בְּרִיתִי אֲשֶׁר צַוִּיתִי אוֹתְם בְּרִיתִי אֲשֶׁר צַוִּיתִי אוֹתְם וגם לקחו מן החרם וגם גְּנְבוּ וְגֵם פְּחֲשׁוּ וְגֵם שְׁמּוּ גְּנְבוּ וְגֵם פִּחֲשׁוּ וְגֵם שְׁמּוּ בִּכְלֵיהֶם: יהושע ז י-יא 3. וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה עַד מאַנְתֶּם לִשְׁמֹר

שמות טז כח

גליון הש"ם מרא וכשמת אומרי

עליו. כעין זה בברכות דף ו וברבינו יונה תוםפות ד"ה בת ב"ק. עיין תוי"ט פרק ט"ז משנה ו דיכמות: ד"ה רשב"ג וכו' וי"ל דור השבת דלשון תורה לחור. עיין מענית דף כט ע"א ברשי ותוספות שם:

מוסף רש"י

כמה עיבור השנה. ימי אדר הראשון שאותו עושין נויבור לשנה ור״ה יחיו

תקיפאי